

Kontrol D

1.1.1. Styreapparat (BUS)

Kontrollere		Holdende bil	
Væskestanden i servovæske beholder skal følge bilfabrikantens forskrift.		Dette kontrolleres enten ved, at væskestanden er mellem min. - og max. mærket, eller ved, at kontrollampen derfor ikke er tændt	
Ratslør		Kontrolleres ved, at hjulene straks følger rattets bevægelser. Eventuelt tilladeligt ratslør fremgår af bilfabrikantens anvisninger (kontrollen foretages med startet motor).	
Rør- og slangeforbindelser i servosystemet skal være tætte.		Bedømt på umiddelbart tilgængelige dele (kontrollen foretages med startet motor).	
		Kørende bil	
Ved kørsel med lav hastighed		Skal rattet let kunne drejes fra yderstilling til yderstilling uden at møde ujævn/normal modstand i styreapparatet eller fremkalde mislyde. Busse må ikke trække til siderne under ligeudkørsel på jævn vej Der må ikke forekomme støj fra hjullejer, slag i rattet eller rystelser i forhjul og rat.	
Lovbestemmelse			
§ Styring let sikket og hurtigt (betydning).			
§ Væsentligt slør i styreapparatet som helhed eller i dets enkelte dele må ikke forekomme.			

1.2.5. Bremses

Kontrollere		Hvor, hvordan, for hvad	
Trykregulator		Regulere mellem fabrikantens anvisninger. Se manometer	
Trykluftbeholdere		Ikke synlig tærede – bulede, fast spændte.	
Alarmanordning		I funktion under 2/3 af fabrikantens anvisninger. Og ud over 2/3.	
Rør og slanger skal være fastspændte og uden tæring, revner eller utætheder		bedømt på umiddelbart tilgængelige dele.	
Bremsepedalen		Mindre frigang. Trædes ned til fast stop.	
Luftforbruget ved fuldbremsning		Normalt højst 0,5 bar Indikere for lang vandring i cylindre eller membraner.	

Tæthedsprøve		Bringe trykket til højeste. Pedal til faststop – stands motor – lyt efter udsivning – hvis ikke så ok.	
Eleven skal inden kørslen påbegyndes, kunne kontrollere følgende forhold:		Bremseanlægget skal have det nødvendige arbejdstryk efter bilfabrikantens anvisninger	
Parkeringsbremse – fjedrebremse Parkeringsbremse – anden mekanisk		Ved aktivering – høre efter udluftning Må ikke kunne trækkes i bundstilling.	
Driftsbremsens virkning		Ved 30 km/t ikke over 10 meter	
Langsom nedtrædning af bremsepedal		Jævn stigende virkning (afprøvning)	
Lovbestemmelse:			
§ Bussen skal være forsynet med 2-kreds driftsbremse, nødbremse og parkeringsbremse § Driftsbremsen skal virke på alle hjul og kunne afbremse og standse bussen på en sikker, hurtig og virksom måde ved enhver hastighed og under alle belastningsforhold. § Driftsbremsens krævede virkning skal kunne opnås ved første aktivering af bremsepedalen. § Nødbremsen skal kunne afbremse og standse bussen sikker og virksomt, hvis der opstår en fejl i driftsbremsen § Kompressoren skal, på anlæg uden manometer, på mindre end 3 minutter kunne fylde tomme trykluft-beholdere, indtil kontrolløset slukker, eller alarm træder ud af funktion. På anlæg med manometer skal 2/3 (65 %) af det af bilfabrikanten foreskrevne tryk for bremserne være opnået på mindre end 3 minutter. § Parkeringsbremsen skal kunne holde bussen standset på en vej med en stigning på 18 % og skal kunne blive stående tilspændt. Hvis kontrollampen for ABS-bremsesystemet ikke slukkes kort efter igangsætning, er det tegn på fejl i ABS-bremsesystemet, og kun kørsel til nærmeste værksted er tilladt.			

1.3.1. El-anlæg, lygte og reflekser.

Kontrol af lygter mv.		Hvor, hvordan, for hvad	
Alle lygter og reflekser		Hele og rene, kunne lyse og ses.	
Nærlyset		Ikke blænde, lysgrænse falde mindst 1% (se på bilen)	
Stoplyset		Være væsentlig kraftige end baglyset	
Blinklyset		Gult, ses i sollys	
Havariblinket		Tænde alle blinklys samtidigt	
Nummerpladelygter		Hvidt, belyse den bageste nr.pl. (20 m.)	
Lygter i lygtepar		Ens farve og styrke	
Hornet		Klar konstant tone	
Supplerende reflekser		Ikke trekantede – og anbragt symmetriske.	
Refleksplanke		Skrå striber (Røde/gule)	
Lovbestemmelse			
§ 2 fjern-, 2 asymmetriske nær-, 2 positions-, 2 bag-, 2 stoplysgyter, 1 nummerpladelygte, 2			

bliklyslygter hhv. for, bag op på siden med gult lys og havariblink funktion og 2 godkendte, mærkede, bagudvendende røde reflekser, der ikke er trekantede. Busser bredere end 2,10 m- 2 hvide fremadvendende og 2 røde bagudvendende markeringslygter, tydelige på 300 m. Fjernlys kunne oplyse vejen mi. 100 m og nærllys min 30 m uden at blænde med hvidt eller gulligt lys. Baglygter rødt lys - tydeligt på 300 m uden at blænde, Busser >6 meter- godkendte og mærkede gule sidemarkeringlygter og reflekser, tydeligt på 300 m uden at blænde.

§ **Akkumulatoren** skal være fastgjort og således anbragt eller dækket, så der ikke kan opstå kortslutning.

§ **El-anlægget** skal være forsynet med sikringer for at imødegå brand ved eventuel kortslutning.

§ **Elektrisk ekstraudstyr** skal være forbundet med en sikring.

1.4.1. Bærende dele

Kontrollere		Hvor, hvordan, for hvad	
Slidbanemønster		1,6 mm. Jævnt slid – uden skader.	
Nav- og hjulmøtrikker		Afskærmet, hvis nav- og hjulmøtrikker rækker udenfor dækkets yderside.	
Chassisramme		Ikke deformeret, revnet eller beskadiget	
Bladfjedre		Ingen lag må være knækket	
Luftbælge		Tætte, ses eller høres – evt stort luftforbrug.	
Akslen		Fastspændt til fjederen	

Lovbestemmelse

Dækkene på samme aksel skal samlet have mindst samme bæreevne om det tilladte akseltryk, Dæk skal have en dimension og udforing, der svarer til fælgen.

§ **I hjulophænget** som helhed eller i dets enkelte dele må der ikke på grund af slid eller lignende forekomme væsentligt slør.

Dæk, fælge og hjullejer skal være ubeskadigede.

Dæk skal være pumpet op til et lufttryk efter bilfabrikantens forskrifter.

1.5.1. Kontrol af motor og transmission

Kontrollere		Hvor, hvordan, for hvad	
Motorolie		Oliepind eller anden måler.	
Kølervæske		Instruktionsbogens anvisninger	
Hydraulisk kobling (kun manual gear)		Tilstrækkelig væske	
Udstødning		Tilstrækkelig dæmpning, tæt og fastgjort	

Lovbestemmelser

§ **Bussen skal betjenes således**, at den ikke støjer unødvendigt eller udvikler røg og gasarter i unødvendigt omfang.

§ **Eventuelle lokale forbud** mod at lade motoren køre i tomgang ud over en vis tid.

§ **Ved kørsel i miljøzoner** skal bussen som hovedregel opfylde særlige krav til emission og

partikeludledning og have et miljøzonemærke i forruden.
 Unødigt røg fra udstødningen evt. slidt motor eller fejl i brændstofsyste

1.6.1 Karosseri og opbygning

Kontrollerer		Hvor, hvordan, for hvad	
Nødudgange		Tydeligt afmærket, og værktøj skal være til stede	

1.7.1 Ruder, spejle, udsyn mv.

Kontrollerer		Hvor, hvordan, for hvad	
Sprinklervæske		skal være påfyldt i tilstrækkelig mængde.	
Viskerbladene		skal være hele og ubeskadigede.	
Ildslukkeren		Skal være godkendt og virksomt bedømt ved fx. manometer.	
Forruden		skal være uden stenslag, revner etc., der forringer udsynet,	
Forruden kan ikke holdes ren		Fejl i visker eller vasker – sprinkleræske.	
Sideruderne		skal være i en sådan tilstand, at det er muligt at anvende de påbudte udvendige førerspejle	

1.8.1 Kontrolapparatets (fartskrivers) funktion

Kontrollerer		Hvor, hvordan, for hvad	
Kontrolapparat.		At lovpligtigt kontrolapparat er monteret	

2.2.2 Indstilling af spejle

Kontrollerer		Hvor, hvordan, for hvad	
Spejle.		Korrekt indstillede. Rene og hele	

4) Færdighed i kontrol af bussens lovpligtige udstyr indgår som led i den praktiske prøve. Under kontrollen skal ansøgeren uden brug af værktøj undersøge og tage stilling til, om de dele, der undersøges, opfylder lovkravene, herunder kunne forklare, hvordan kontrollen udføres. Herudover skal ansøgeren kunne udpege, hvor nærmere angivne fejl kan opstå, som anført i undervisningsplanens afsnit. Når det skal kontrolleres om væsker, fx motorolie, er påfyldt i tilstrækkelig mængde, skal den prøvesagkyndige i de situationer, hvor kontrollen af det konkrete prøvekøretøj gennemføres ved en kontrollampe, anmode ansøgeren om at udpege påfyldningsstedet for fx motorolie.

5) Ansøgeren skal køre efter den prøvesagkyndiges anvisninger om rute og manøvrer. Anvisningerne gi- ves tydeligt og i så god tid, at ansøgeren kan opfatte og forstå dem og nå at forberede og udføre det anviste. Den prøvesagkyndige leder prøven på en sådan måde, at ansøgeren ikke tvinges ud i unormale færdselssituationer eller tilskyndes til at handle mod færdselsreglerne og hensynet til sikkerheden i øvrigt. Juli 2025